

(1329)

Nro.

167.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 24go Lipca 1795.

Gazety.

FRANCYA:

W mowie mianey od *Boissy d'Anglas* członka Kommissyi 11. przed przeczytaniem planu nowej Konstytucyi dnia 23. Czerwca znajdowały się następujące wyrazy :

„ Wielkie Narody i wielcy ludzie do iednego zdążają celu. W niebezpieczeństwach mają odwagę i mężstwo, dla

N 8

do-

dostąpienia trwałey spokoyności. Czas
 już przyszedł ukończenia wszystkich utar-
 czek, i zabezpieczenia wolności. Wa-
 szém to ma bydź dziełem ugruntowanie
 szczęśliwości 25. mill. ludzi przez dobrze
 ułożoną Konstytucyę. Do tych czas
 pracowano więcey na zniszczenie, iak
 na wytawienie tey budowy. Do tych
 czas więcey ulegaliśmy wybuchóm po-
 spółstwa anizeli rządziłi témże. Ale te-
 raz to zgromadzenie nie będzie już wię-
 cey napełnione złoczyńcami, ta Sala
 nie będzie słyszeć odgłosu zawódców tłu-
 mu i stronników Tyrannii, a szaleni uzbro-
 ieni nie zgwałcą więcey tych kratak.
 w szkole nieszczęścia, nauczeni doświad-
 czeniem, i rośtropnością dawnych i tera-
 żniejszyh prawodawców, wydoskona-
 leni nawet samemi błędami Konstytucyi-
 nego (pierwszego) wahaniem się praw-
 dawczego (drugiego) Zgromadzenia,
 okrucieństwem Tyrannii, i dziwotwora-
 mi anarchyi użyiem tego wszystkiego na
 nasz pożytek, dla zastonienia i zabe-
 pieczenia *Francyi* napotém od tako-
 wych bezprawiów. — „ Tu mowca prze-
 chodził przez wszystkie peryody Zgro-
 madzenia prawodawczego, nazywał ro-
 boty pierwszego Narodowego Zgroma-
 dze-

dzenia nieśmiertelnemi, ale ubolewał nad-tem: że ich nie ukończyło, deklarowało Rzplite, a Rewolucyę zostawiło losowi i zupełnie się odnowiło, zanim zabezpieczy o pomyślny skutek teyże rewolucyi.,,

Ten błąd, mówił daley, był ieszcze większy u drugiego Narodowego Zgromadzenia powiększony słabością umysłów i wahaniem się tegoż. Wypadkiem tego wszystkiego był powtórny zwrót okoliczności, Dwór był wywrócony, ależ zaiadłość dowódców pospólstwa splamiła w krótcie sławę narodu. Sprzyśiężona rada gminna, i dumne towarzystwo ludu, sprawiły mordy 2. Września, i były okropnym obrazem panowania Terroryzmu i śmierci.

Powstała Konwencya, i z początku była podzielona. Dobrą myślą głosili iedni zupełną równość, zwiedzeni maską bezinteresowności, którą naczelnicy tłumili na sobie.

Większość daremnie się opierała zachwałości reszty, poległa ona pod przemocą rady gminney i pugińatami Jakobińców. Była Konwencya ogołoconą z
wie-

wielu członków, a reszta musiała udawać sentymenta partyi panującej, i czekać pomyslnego momentu w którymby ożyła wolność. W tym czasie ułożono Konstytucyę w przeciągu dni 8. Boliżną sprawiła, że została przyjęta. Ależ autorowie iey w krótcie tak z niey sobie czynili igraszkę, iak ze wszystkich praw innych. Zostawili ją nieczynną, a na iey miejsce ustanowili Rząd rewolucyjny, przez który *Francya* przez 15. miesięcy stała się była teatrem mordów i zabójstwa.

Przyszedł 9. Thermidora, (śmierć *Robespiera*) a 1. dzień Prairialu (20. Maia r. b.) ugruntował ostatnią rewolucyę. W tym szczęśliwym czasie przeciągu Kommissya 11. członków tak wolnie, iak wy wolni jesteście przetrząsnęła Konstytucyę roku 1793. dla przemienienia artykułów, które wolność podadzą mogą w niebezpieczeństwo. I zaiste naszym jest obowiązkiem oświadczyć wam: że Konstytucya owa zawiera w sobie wszystkie nasiona niezgody, nieporządku, i przewagi niewiedomości nad oświecenie, a niczem więcej nie jest, iak anarchyą ułożoną podług planu.

Wa-

Wafzem to dziełem będzie ten nienawistny plód tyranów wrzucić razem z nimi grobu. Przez z taką Konstytucją, która nadaie prawo do buntu, która stér rządu poddaie przemocy towarzystw ludu, i iedyne korpus prawodawcze oddaje w ręce zuchwaley gromady (miasta Paryża) Konstytucya 1793. oddaie prawa do potwierdzenia pospółstwu, to iest pospółstwo, które się rolnictwu, handlowi, kunsztóm, i umiejętnościóm poświęcać powinno, zamienia w lud *pilnuiący obrad*, albo raczey oddaie Rząd w ręce próżniaków i intrygantów.

Rada wykonawcza bezpośrednio podległa prawodawstwu nie ma ani stałości, ani powagi. Nie widać w całej Konstytucyi ogniwa łączącego obywatelów tak z sobą, iakoteż z Rządem. Jedno tylko iest tam iawném: utrzymanie gromady *Paryzkiej*, *Jakobinów*, i *Dowódców pospółstwa*. I z tych miar sprawcy powstania dnia 1. Prairial przyszli byli do tey Sali z puginalami żądaiąc owey Konstytucyi. —

Obywatele! równość zupełna iest chymera, musim bydz rządzeni od lepszych, lepsi ci są, którzy większe posiadaią oświe-

oświecenie, a tacy znajdują się tylko między ludźmi, którzy przez posiadanie własności przywiązani są do kraju.

Nie mający żadney własności musiałby posiadać w wysokim stopniu onotę, któryby żądał utrzymania porządku i spokoyności. Tam tylko, gdzie właściciele panują, panowie obywatelski porządek, Ceres mówili dawni w piękney allegoryi, Bogini zboża wystawiła miasta i ludom nadała prawa. — „

Po przeczytaniu projektu nowej Konstytucyi zakończył mowę następującym sposobem:

„ Oto są wypadki naszej pracy. Waszym obradóm zostawiono jest, abyście też pracę udoskonalili, a nawet samych błędów naszych użyli na dobro publiczne.

Ludu Francuzki uciśniony tak długo! szanowna większości Reprezentacyi Narodowej! tak srogo nekana! wzdychasz bezwątpliwie do sprawiedliwości i spokoyności powszechney. Oto Konstytucya, którą wam projektujemy na tych zasadach się gruntuie, do nich zdąża, a te wam zapewne przyniesie. Wasze nieszczęście, które było sprawą Tyranów,

(1335)

nów, zniknie pod stałym i łagodnym
rządem. „

ANGLIA.

Z Londynu dnia 30. Czerwca.

Wczoraj extraordinaryna nadworna Gazeta ogłosiła List Lorda *Bridport*, w którym donosi: że dnia 23. Czerwca atakował flotę Francuzką z 12. okrętów liniowych i 11. fregatt się składającą koło samego *Francuzkiego* portu *l'Orient*, i zdobył 3. liniowe okręty *Alexander*, *Formidable*, i *Tiger*, nawet więcej i może wszystkie okręty byłby schwycił albo zniszczył, gdyby nieprzyjaciel nie był znalazł zastrony, w blizkich bateriach lądowych. Strata Anglików składa się z 30. zabitych a 100. rannych. Reszta floty schroniła się do portu *l'Orient*.

Taż Gazeta Nadworna zawiera w sobie także niepomysłne wiadomości z *Indyów Zachodnich*.

Jenerał *Vaughon* donosi z *Martyniki* pod 25. Kwietnia: że do tego czasu
nie.

nieprzyjaciel, który na wyspie *Grenada* był wylądował, wielkie tam poczynił szkody, napadł Gubernatora *Home* i wielu znacznych Panów i tychże pobrał w niewolę, Jenerał zaś *Lindsey* tam kommanderować mający umarł, dodaje, że dnia 10. Kwietnia w potyczce 20. *Anglików* zabito, a 60. raniono.

Na Wyspie *St. Vincent Karaibowie* złączeni z *Francuzami* wiele popełnili okrucieństw i wszystkie plantażę popsułi. Na Wyspie *S. Lucy* atakował Jenerał *Stewart* dnia 22. Kwietnia główne stanowisko *Francuzkie Souffries* mężnie, ale bezskutecznie, i po nad 200. ludzi w rannych, i zabitych stracił. „

Podług doniesień prywatnych *Francuzi* opanowali także Wyspę *Hollerderfską S. Eustachyusza*, a na Wyspie *Grenada* Gubernatora *Home* i 40. znacznych *Anglików* zabili.
